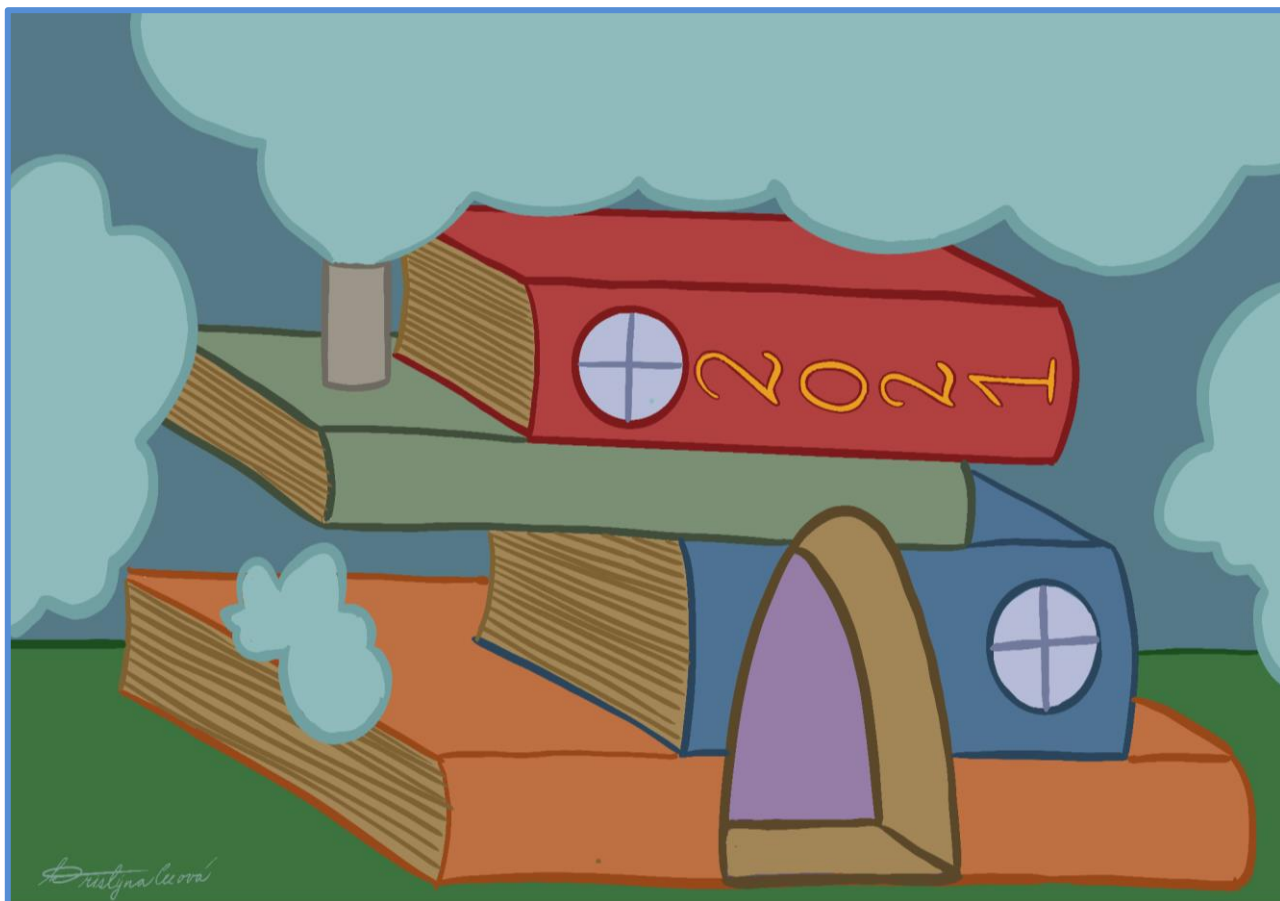

S O B O T E C K Ý S K O L A K

leden
únor

2020
2021

Modernizace učeben
str. 14

Konečně napadl sníh...
str. 17

Výrobky dětí z družiny
str. 19

Obsah

Složení redakce Soboteckého školáka - školní rok 2020 - 2021	3
Sloupek šéfredaktora	6
Školní rozhlas	7
Naši redaktori a distanční výuka	7
Jan Amos Komenský	11
Lidský mozek a myšlení	13
Modernizace učeben	14
Hlášení ze školní družiny	17
Konečně napadl sníh aneb hrátky dětí na sněhu	17
Výrobky dětí ze školní družiny	19
Dobrý den, kamarádi.....	21
O tykání a vykání, představování	21
Něco navíc	22
Nepokradeš!	22
Březen-měsíc knihy	23
Mezinárodní den žen	25
Co číst.....	27
Trilogie knihy hotel Winterhouse	27
David Walliams, Táta za všechny prachy	27
Lene Kaaberbol, Zkouška ohněm	28
Klára Smolíková, H.U.S.	28
Věděli jste, že ...?	29
Střípky z historie	29
Sobotecké branky, body, vteřiny	31
Vstávat a cvičit!!	31
Vyrábím, vyrábíš, vyrábíme	32
Kuchařský recept na závitky	32
Kdo si hraje, nezlobí.....	33
Kvíz pro devátáky.....	33
Otázky	34
Test Česko	35

Složení redakce Soboteckého školáka - školní rok 2020 - 2021

Šéfredaktor: Ilona Jalovecká
Grafický editor: Mgr. Miloslav Najman

Redaktoři:

Tomáš Zíta	5. A	Alex Vu	5. A	Natálie Hanušová	5. A
Ema Lukášová	6. A	Pavčina Hájková	6. A	Elizabeth Hroňková	6. A
Josef Vitina	6. B	Ema Prudičová	7. B	Kristýna Ceeová	8. A
Anežka Florianová	8. A	Štěpán Folprecht	9. A	Lucie Havlíková	9. A
		Miroslav Vaňek	5. A		

V minulém čísle se představovali jednotliví členové redakční rady a odpovídali na pár otázek. Dotazy nestihla do uzávěrky zodpovědět Ema Prudičová a také náš nový redaktor Míra Vaněk, kterého mezi nás tímto velmi srdečně vítám a přeji mu hodně štěstí a také radosti ze psaní do časopisu.

Ema Prudičová, 7. B

V jakém městě ses narodila?

Narodila jsem se v Jičíně.

V jaké obci bydlíš?

Bydlím v Libošovicích.

Jaké předměty tě ve škole baví?

Nejvíce mě baví francouzština a angličtina.

Co děláš ve volném čase a jaké máš koníčky?

Ráda maluji, čtu knihy a koukám na filmy.

Čteš ráda? Pokud ne, tak proč, pokud ano, tak jaké knížky máš ráda?
Čtu ráda, nejvíc mě baví fantasy nebo knihy ve formě deníku.

Máš doma nějaké zvířátko, o které se staráš, příp. chceš nějaké?
Máme tři králíky a někdy v budoucnu bych chtěla psa.

Jakou hudbu máš ráda?
Pop, ale spíše anglické písničky.

Chodíš na výlety, jezdíš na kole nebo jinak sportuješ?
Ráda jezdím na kole a lyžuji.

Hraješ na nějaký hudební nástroj?
Ne, nehraji.

Proč jsi se chtěla stát redaktorkou školního časopisu?
Zajímalo mě, jaké to je psát něco, co si lidé přečtou. Chtěla jsem být součástí něčeho takového, jako je redakční rada časopisu.

Miroslav Vaněk, 5. A

V jakém městě ses narodil?
Narodil jsem se v Mladé Boleslavi.

V jaké obci bydlíš?
Bydlím v Libošovicích.

Jaké předměty tě ve škole baví?
Nejvíc mě baví matematika a poslední dobou i český jazyk.

Co děláš ve volném čase a jaké máš koníčky?
Hraji na kytaru a rád chodím ven.

Čteš rád? Pokud ne, tak proč, pokud ano, tak jaké knížky máš rád?
Ano, čtu rád, baví mě dobrodružné příběhy.

Máš doma nějaké zvířátko, o které se staráš, příp. chceš nějaké?
Už brzy budu mít rybičky.

Jakou hudbu máš rád?

Rokenrol, metal, punk a i country.

Chodíš na výlety, jezdíš na kole nebo jinak sportuješ?

Jezdím na kole a věnuji se parkouru.

Hraješ na nějaký hudební nástroj?

Ano, hraji na akustickou kytaru a na kytaru elektrickou.

Proč jsi se chtěl stát redaktorem školního časopisu?

Chci vyzkoušet něco nového, co jsem nikdy nedělal.

Sloupek šéfredaktora

Milí čtenáři,

máme za sebou polovinu školní roku, za námi jsou už i jarní prázdniny. Celý svět stále svírá koronavirová pandemie. Situace se nelepší a všichni jen smutně očekáváme další vývoj situace. Často nás určitě napadá otázka, zda, a hlavně kdy se sejdeme ve škole všichni a kdy bude odstartována již normální školní výuka.

Tuto naši otázku ale nedovede zodpovědět nikdo. Musíme mít trpělivost...

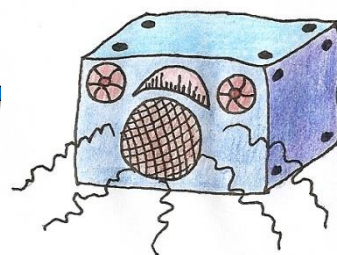
Milí čtenáři, doba opravdu není lehká a všichni se musíme snažit vše zvládnout co nejlépe. Je těžké se učit pouze on - line v domácím prostředí. Je to zkouška naší spolehlivosti a odpovědnosti. Abyste se ale mohli vzdělávat, potřebujete nastartovat „své mozkové buňky“, a k tomu je nutný například i pohyb v přírodě. O tom, jak náš mozek funguje, se dozvíte i v tomto čísle našeho časopisu.

Snažme se všichni zvládat vše co nejlépe, snažme se své úkoly plnit svědomitě a včas. Ukažme, že jsme skvělí a že se dokážeme s problémy poprat a dokážeme vyhrát.

Ilona Jalovecká

Školní rozhlas

Naši redaktoři a distanční výuka

Naši pravidelnou rubriku „Školní rozhlas“ v tomto čísle pojmem trochu jinak. Stále hovoříme o prezenční a distanční výuce, o nutnosti vzdělávat se, o učení, o úkolech... Z pohledu většiny čtenářů asi dost nezajímavé, nebojím se napsat dokonce otrava.

Jak se na učení dívají naši redaktoři? Mají snad nějaký fígl jak se učit? Jaká forma výuky je lepší? Podívejme se.

Člověk se učí celý život a díky tomu objevuje nové věci, které mu mohou usnadnit práci. Každý se tak může naučit něco nového či něco nového poznat. Díky učení a poznávání vznikla řada skvělých vynálezů, které posunuly lidstvo kupředu.

Učení pro mě hodně znamená, protože bych chtěl pracovat s roboty, a bez vědomostí to nepůjde. Moje nejoblíbenější předměty jsou přírodověda, vlastivěda a informatika. Trochu problémy mi dělá matematika a čeština, ale důležité je procvičovat a trénovat, abych látku pochopil. K učení používám internet, učebnice nebo procvičovací sešity.

Podle mě je lepší prezenční výuka, protože se mi lépe učí ve škole s kamarády a paní učitelkou. Přejde mi, že víc se tam člověk naučí a paní učitelka to může hned vysvětlit. Na distanční výuce hodně záleží na nás, na naší samostatnosti, příp. na pomoci rodičů. Jednoznačně je lepší škola.

Tomáš Zíta, 5. A

Já si myslím, že učení je hodně důležité, ale nemyslím si, že bychom se měli učit celý život. Můj problém v učení je, že mi nejde moc skloňování. Nejraději se učím geometrii. Já vím jak si dobře pamatovat čísla. Prý si lidé víc pamatují slova než čísla, takže si čísla přeměníme na písmena. 0=x/s 1=t 2=n 3=m 4=r/q 5=l 6=g 7=k/c 8=v/d 9=b/p. Když si máme zapamatovat třeba číslo 191, tak to přeměníme na tpt a potom tam přidáme ostatní písmena abecedy, která nemají žádné číslo. Tak to může být např. tapeta. Z počátku nám to bude dost dlouho trvat, ale až si zvykneme, tak to bude rychlé. Myslím si, že je to lepší ve škole než doma.

Alex Vu, 5. A

Učení je potřeba celý život. Některé věci každého z nás život naučí téměř automaticky sám. Učení pro mě znamená asi to, že se vždycky naučím něco nového, a jsem tak o něco víc chytřejší a moudřejší. Ted' vám přijdu asi jako šprtka, ale moje oblíbené předměty jsou matematika, angličtina, fyzika, přírodopis a dějepis. Když se chci učit, tak mi problém nedělá nic, všechno to zvládám, ale většinou si z toho nic nezapamatuji. Těším se, až vyjde tenhle časopis, protože si tam nějaké figly rozhodně přečtu. Žádné bohužel nemám, učím se normálně, takže si danou látku přečtu ze sešitu a učebnice. Kdybych měla srovnat distanční a prezenční výuku, tak mi víc vyhovuje distanční. Připojení přes tablet a počítač sice není vždy úplně paráda, ale nemusím vstávat extrémně brzy do školy a úkolů, si myslím, že je i méně.

Ema Lukášová, 6. A

Ja se učím ráda, líbí se mi pocit, že vím nebo umím něco navíc. Dnešní doba je samozřejmě na učení i na běžný život trochu jiná, ale mě například učení doma baví a myslím si, že mi to nedělá ani moc problém. Můj typ na učení? Tak například vypnout si telefon a všechno, u čeho hodně ztrácíte pozornost a co vám soustředění narušuje. A také mně pomáhá si zapálit svíčku.

Pavλίna Hájková, 6. A

Učení pro mě znamená hodně, a proto chodím do školy. Učit by se měl každý, mně osobně vyhovuje více výuka ve škole, protože tam nemusíme řešit, jestli někomu nejde mikrofon. Ve škole máme také více času na vysvětlení látky a máme více hodin. Nejvíce mě baví dějepis, VKZ a angličtina.

Elizabeth Hroňková, 6. A

Rozhodně se mi nelíbí on-line výuka. Raději chodím do školy, kde mám kamarády. Pořebuji také kontakt s učitelem/kou, který/která mi danou látku vysvětlí lépe než přes počítač. Myslím si, že když je on-line výuka, tak se vždy snažím odesílat úkoly včas. Snažím se být aktivní. V látce, kterou probíráme online, mám většinou mezery. Hlavně v matematice a angličtině, které mi dělají problémy i ve škole. Můj recept na učení je pečlivě číst nebo psát probíranou látku, v případě matematiky vypočítat si vždy pár příkladů a pak se nechat buď přezkoušet, nebo si nechat zkontrolovat výsledky příkladů. Doufám, že vysvědčení na konci školního roku bude obstojné.

Josef Vitina 6. B

Učíme se celý život, aniž bychom o tom věděli, a určitě je velmi dobré poznávat nové a nové věci. Já se moc ráda přiučuji novým a mně neznámým věcem. Dělá mi problém naučit se věci, které mě nebaví nebo mě nelákají. Při učení do školy mi pomáhá dělat si kartičky a přepisovat si to. Potom si vše třeba vylepuji v pokoji na zeď. Distanční i prezenční výuka se mi ve spoustě věcech zamlouvá. U distanční výuky si můžu jet podle svého tempa, ale v prezenční výuce si lépe pamatuji vykládanou látku. Samozřejmě bych radši byla ve škole než doma u počítače.

Kristýna Ceeová, 8. A

Učíme se celý život. Po základní škole nastoupíme na střední, pak na vysoké školy nebo do zaměstnání. Dále se budeme vzdělávat například při cestování, kdy budeme poznávat kultury či se učit jazyky jiných států.

Rozdíly mezi distanční a prezenční výukou jsou pro mě následující. Distanční výuka je pro mě dobrá v tom, že si všechny úkoly udělám dle svého tempa, a tak mám potom více volného času. Zároveň se ale těším do školy. Pokud se učím slovíčka z cizího jazyka, pomáhá mi kartičková metoda. Z papíru si vystřihnu kartičky a na jednu stranu napíšu slovo z cizího jazyka, které se potřebuji naučit, a na druhou stranu český překlad. Následně si vezmu hromádku vytvořených kartiček a procvičuji pořád dokola.

Anežka Floriánová, 8. A

Učení je celoživotní proces, při kterém získáváme informace ať už ze školství nebo ze zkušeností z reálného života. Učit se musíme celý život, protože svět vedle nás se vyvíjí a my se musíme vyvíjet s ním. Většině z nás nejvíce znalostí dají školy, kde se naučíme vše od základů až po složité komplexní věci. Mě například z toho všeho nejvíc baví matematika, fyzika a chemie. Jazyky mi dělají problémy a musím se na ně více připravovat. Děláním to například tím způsobem, že si každou věc několikrát zopakují a poté se jí pokouším uplatnit v praxi. V dnešní době nám to dost ztěžuje distanční výuka, ve které máme daleko méně hodin, než bychom měli ve škole, a tím pádem musíme dělat více věcí samostatně. Na to je potřeba daleko více odhodlání. Díky tomu bych spíše ocenil návrat k prezenční výuce.

Štěpán Folprecht 9. A

Učení a škola patří k důležitým a zásadním věcem našeho života. Učíme se nejenom ve škole, ale vlastně po celý náš život. Pro mě je prozatím učení každodenním rituálem. Nejraději se učím český jazyk a dějepis. Každému doporučuji stanovit si plán na celý týden, rozvrhnout si jednotlivé dny a naplánovat, jaké úkoly konkrétní den splním. Dále si také upřesnit v jakou denní dobu je pro vás učení nejefektivnější. Já osobně se učím navečer, v době cca od 17 do 20 hodin. Bohužel v této době na nás působí i spousta okolních vjemů, které nás rozptylují, a nemůžeme se plně soustředit. Pro rychlejší naučení látky doporučuji používat zvýrazňovače, kterými si označíte nejdůležitější body, a jeden předmět si rozložit na více dnů. Samozřejmě je mít také pravidelný spánek a poslouchat uklidňující hudbu. Rozdíl mezi distanční a prezenční výukou je obrovský. Mně osobně nedělá problém se učit sama, ale nulový osobní kontakt s ostatními udělá hodně s psychikou. Bohužel pro nás devátáky, kteří máme před přijímacími zkouškami, je distanční výuka poměrně velký problém.

Havlíková Lucie, 9. A

Tímto výčtem jsme ale v našem „školním rozhlasu“ neskončili.

A protože jsme ve škole, začneme úplně od začátku. Začínáme u Jana Amose Komenského, učitele národů.

Jan Amos Komenský a 350 let od jeho smrti

Jan Amos Komenský - český filosof, spisovatel a biskup jednoty bratrské, všem známý jako „Učitel národů“. Právě proto bychom se u Jana Amose chvíli zastavili.

Jan Amos Komenský se narodil 28. března 1592, ale místo narození není známo. Jako pravděpodobná se uvádějí Uherský Brod, Nivnice nebo Komňa, města na Moravě.

Uvádí se, že jeho otcem byl Mortin Komenský, českobratrský uherskobrodský měšťan a mlynář, a matkou Anna Komenská. Když bylo chlapci 12 let, zemřeli oba jeho rodiče při epidemii a o chlapce se dále starala teta.

Malý Jan byl velice nadaný žák, který během tří let vystudal školu a pokračoval ve studiích na škole latinské, kde přijal jméno Amos. Po ukončení studií na gymnáziu v Přerově byl poslán do Německa, aby nasbíral zkušenosti. Po svých pobytech na německých univerzitách se vrátil do Česka, kde učil v Přerově a následně ve Fulneku. Právě zde se poprvé oženil, za manželku si vzal Magdalenu Vizovskou.

Když se po bitvě na Bílé hoře v roce 1620 ujali vlády v českých zemích Habsburkové, byl Komenský stále pronásledován, a protože neznal víru a nepřestoupil k víře katolické, byl nucen uprchnout do skal, kde se skrýval celých 8 let. V této době mu na mor zemřela žena a jeho dvě děti.

Po druhém sňatku (s Dorotou Cyrillovou) odešel z Čech, ale stále věřil, že se do své rodné země ještě někdy vrátí.

Jako učitel a ředitel gymnázia působil v Lešnu, kde napsal svá významná díla, např. učebnici latiny Brána jazyků otevřená.

V roce 1641 byl pozván do Londýna, aby tam vybudoval akademii věd. V Anglii se setkal s vynikajícím grafikem Hollarem, který vytvořil jeho věrný portrét.

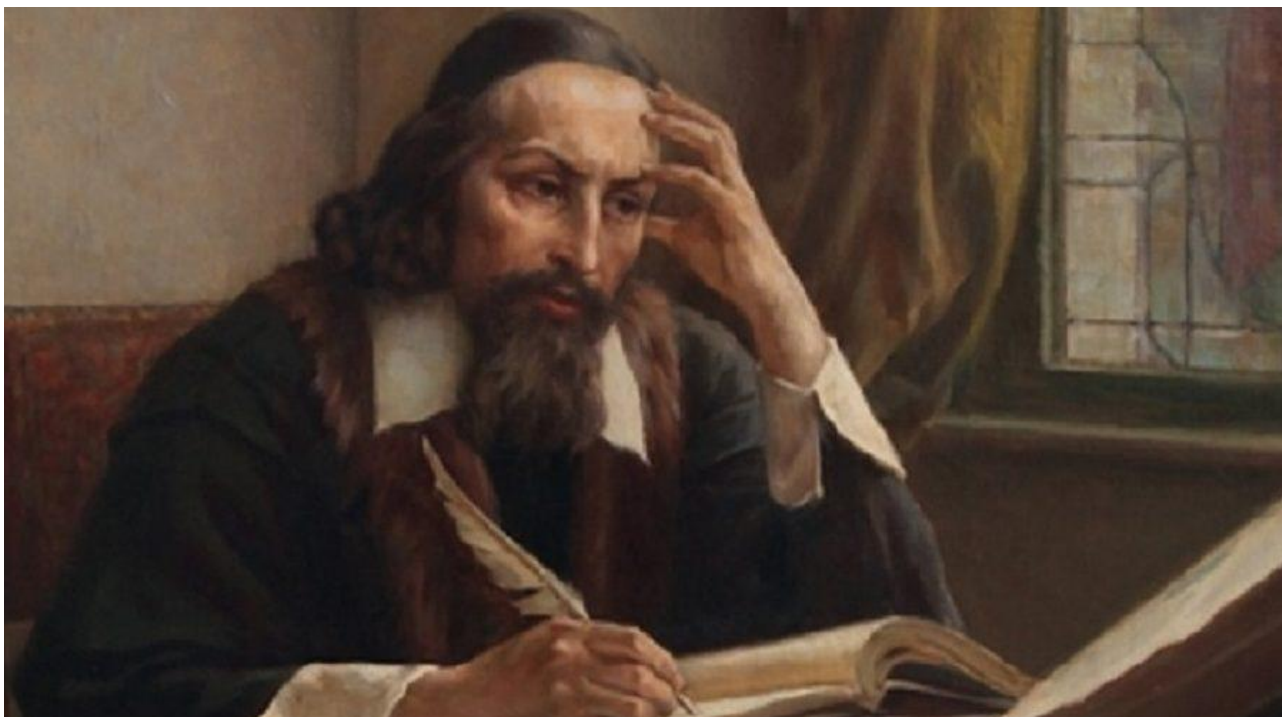
Komenský byl zván do Francie, Švédska, ale také do Maďarska, kde školství bylo na velice špatné úrovni. Do školy chodili jen bohatí, a právě ti byli velice líní. Práce s těmito žáky byla pro Komenského inspirací k vytvoření

díla *Orbis pictus*, tedy **Světa v obrazech**.

Komenský ale v životě neměl opravdu „na růžích ustláno“. Po jeho návrtu zpět do Lešna velký požár zachvátil Komenského dům, v kterém kromě osobních věcí shořelo 40 dílů rukopisu ke slovníku Poklad jazyka českého. Komenský na rukopisu pracoval několik desítek let.....

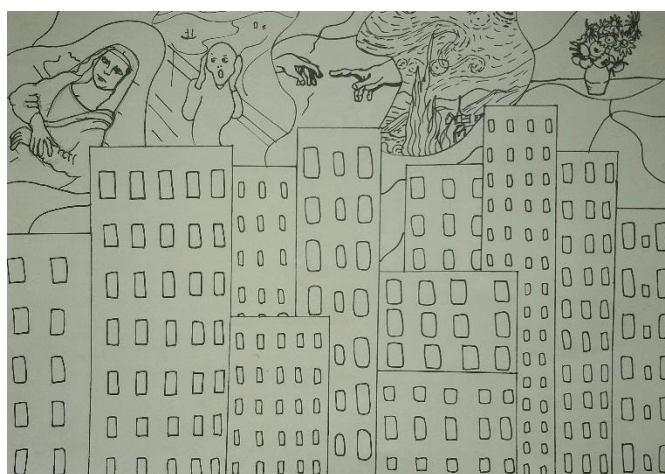
V plamenech zemřela i Komenského manželka, a tak se Jan Amos vydal do Amsterdamu. V Holandsku strávil Komenský celých 14 let.

V podvečer 15. listopadu 1670 tento vzdělaný a mezinárodně uznávaný člověk vydechl naposledy. Bylo mu 78 let.

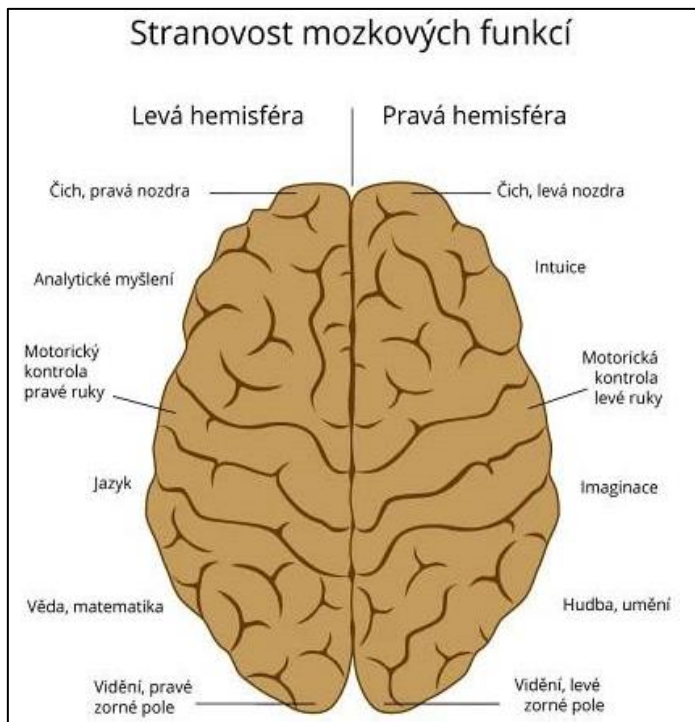
V tomto, ale i v příštích číslech našeho školního časopisu budeme pomyslně ve společnosti Jana Amose Komenského zůstávat. Zkusíme i my sepsat pár stránek do našeho školního **Světa v obrazech**.

Krásnou ilustraci nám pořídila redaktorka Ema Prudičová.

Lidský mozek a myšlení

(první díl našeho seriálu Orbis pictus)

Když si něco představujeme, plánujeme, počítáme, čteme, snažíme se něčemu porozumět, řešíme problémy - ve všech těchto případech přemýšlíme.

Existuje mnoho způsobů přemýšlení. Přemýšlíme sami nebo společně s druhými lidmi, soutěžíme, počítáme s čísly, uvažujeme pomocí slov, představujeme si obrazy věcí, pátráme, hledáme informace. Důležitou sloužkou je také paměť, protože bez ní bychom z nových poznatků nic nevěděli a nemohli bychom je použít při zkoumání toho, co máme před sebou. K tomu všemu potřebujeme mozek.

Díky mozku vnímáme okolí, komunikujeme, přemýšlíme. Mozek nám řídí pohyby, mozek pohyby koordinuje, řídí naše smysly. Některá mozková centra jsou nezbytná pro porozumění řeči, jiná mají konkrétní jednu funkci.

Náš mozek je z některých pohledů dokonalejší než počítač. Počítače dělají to, co jim pomocí programovacích jazyků nařídíme. Lidé ale díky mozku mohou např. rozpoznávat tváře, číst ošklivě napsaný text, dovedou vnímat umění, dokáží sportovat, dokáží pečovat o nemocné a raněné. Lidé díky mozku vědecky pracují, vynalézají, pomáhají jeden druhému, vidí barvy, struktury, přemýšlejí, učí se, chtějí se učit.

Použijeme - li k vysvětlení hesla „mozek“ internetovou Wikipedii, dozvíme se, že **mozek** (latinsky: *cerebrum*, řecky: *encephalon*) je orgán, který slouží jako organizační a řídicí centrum nervové soustavy obratlovců.

Učení je proces získávání a předávání zkušeností, návyků, dovedností, znalostí, hodnot a podobně. Učením se u lidí i u některých živočichů rozvíjejí a proměňují vrozené schopnosti a vzorce chování, takže může vzniknout i předávaná určitá kultura odlišná v různých společnostech.

Modernizace učeben

Dne 1. října 2019 vyhlásila MAS Český ráj v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) výzvu s názvem 13. výzva OPS pro Český ráj - IROP -Vzdělávání 3. Možnost získat finance na vybudování nebo modernizaci odborných učeben a jejich vybavení nás velmi zaujala. Neváhali jsme a okamžitě jsme zahájili činnosti s cílem vypracovat kvalitní žádost o finanční podporu.

Nejprve jsme provedli revizi odborných učeben i kabinetů a na základě aktuálního stavu si sestavili plán obnovy. Pak jsme vypracovali projekt s názvem „Modernizace a vybudování odborných učeben v ZŠ Sobotka“, který se skládal ze tří částí: A - vybavení moderní učebny IT, B - vybavení odborné učebny fyzika/chemie nábytkem, C - vybavení odborných učeben technikou a pomůckami.

Začátkem listopadu 2019 jsme podali žádost o finanční podporu našeho projektu. Štěstí nám bylo nakloněno a naše žádost byla schválena. Na podzim 2020 jsme se pustili do splnění naší vize.

Realizace první části projektu nebyla časově náročná, takže již v listopadu 2020 jsme začali ve výuce využívat novou mobilní IT učebnu s 15 notebooky.

Splnit druhou část (B) projektu bylo podstatně náročnější, neboť se týkala modernizace stávající odborné učebny fyziky a chemie. Zde bylo nutné skloubit několik různorodých činností. V první polovině listopadu vše odstartovala demontáž nefunkčních žákovských stolů. Jakmile byla učebna prázdná, tak se zde postupně vystřídali řemeslníci těchto profesí: elektrikář, instalatér, malíř a podlahář. Začátkem prosince byly všechny přípravné práce hotové a přistoupilo se k poslední etapě - montáži nového nábytku.

Učitelská demonstrační katedra, která je delší než původní, má výlevkou oddělené úseky pro chemické a fyzikální pokusy a na konci stolu (u okna) byl vytvořen prostor pro PC, pomocí kterého lze ovládat dataprojektor a interaktivní tabuli.

Všechny žákovské stoly jsou vybaveny uzamykatelnými panely pro práce s elektrickým proudem a možností připojení k internetu. Podle charakteru učiva bude možné sestavovat rozmanité elektrické obvody a měřit různé hodnoty fyzikálních veličin spojených se střídavým nebo stejnosměrným proudem. Mezi lavicemi je v každé řadě vždy umístěn středový mycí stůl, kde je kromě výlevky také úložný prostor pro základní laboratorní nádobí a pomůcky.

Nejen učebna fyziky a chemie, ale i přírodopisu a dílen, byly dovybaveny moderními pomůckami odpovídajícími současným trendům pro digitální a polytechnické vzdělávání.

V předvánočním čase byla odborná učebna fyziky a chemie dokončena a připravena na výuku, kterou jsme zde chtěli zahájit v lednu 2021. Ale nestalo se tak, neboť žáci 2. stupně vzhledem ke komplikované situaci přešli z prezenční výuky na distanční. A proto prvními návštěvníky byli naši nejmladší žáčci - prvňáčci.

Všichni jsme si „křest“ nové učebny moc užili a těšíme se na mnoho zábavy při objevování přírodních zákonitostí a radosti z úspěšných pokusů.

Marcela Pipková

Nová učebna

Původní učebna

Hlášení ze školní družiny

Konečně napadl sníh aneb hrátky dětí na sněhu

Výrobky dětí ze školní družiny

Dobrý den, kamarádi...

O tykání a vykání, představování

To, že dětem se tyká, a dospělým, kteří nejsou příslušníky rodiny ani dobrými přáteli se vykává, ví snad každý. Co ale někteří z nás vědět nemusí je, že když si chceme s někým komu vykáváme „potykat“, nabízí se v tuto chvíli určitá pravidla společenské pyramidy.

Je důležité vědět, že tykání nabízí buď starší mladšímu, žena muži nebo významný méně významnému. Jestli je nám tykání nepříjemné, bezpochyby můžeme nabídku odmítnout, nebo navrhnout, aby nám dotyčný tykal, a my zůstaneme raději dále u vykání. Pokud nemáme s tykáním žádný problém, další fáze probíhá tak, že si řekneme navzájem svá křestní jména, a potom si můžeme podat ruku nebo se políbit.

Tak, jak platí určitá pravidla u tykání, existují nějaké zásady i u představování. Například takové, že se jako první představuje mladší staršímu, muž ženě či méně významný významnějšímu... tzn. opačně než je tomu u nabízení tykání. Při běžném setkání se představuje ten, kdo požaduje nějakou informaci, či ten, kdo právě přichází. Když se představujeme, měli bychom sdělit i své křestní jméno.

Anežka Floriánová, 8. A

Nepokradeš!

Přiznám se, že jsem zůstala s údivem stát, když jsem viděla na zahradě u místní základní školy po vánočních svátcích uříznutý smrček. Je to vůbec možné? Měla jsem pocit, že se mi to snad jenom zdá. Bohužel se mi to ale nezdálo, byl to tvrdý fakt.

Na celé ploše zahrady žáci ZŠ spolu se svými vyučujícími vybudovali malé artboretum, u jednotlivých dřevin jsou umístěné informační takulky s názvy stávajících či nově vysázených stromů. Malé smrčky jen dokreslovaly malebnost celého prostoru. Jen těžko se dětem vysvětluje, že NĚKDO je zloděj. Ten NĚKDO ukončil život stromku, který měl růst pro další generace, ten NĚKDO stromek podřízl, aby nemusel utrácet peníze za vánoční stromek, ten NĚKDO si bezohlednou krádeží udělal na Vánoce radost. Je smutné, že ten NĚKDO

chodí mezi námi, ten NĚKDO se nám vysmívá a možná, že je hrdý na to, jak šikovný je zloděj.

Je odporné a trestuhodné, že právě před Vánocemi, nejkrásnějšími svátky roku, kdy by měl všude panovat klid, vzájemná láska a pohoda, se vydá zloděj, patrně pod rouškou šera či tmy, do zahrady školy a tam se zmocní vánočního stromečku.

Mezi slušnými lidmi byl odjakživa zloděj pokládán za jednoho z nejopovrženějších tvorů. Zlodějem je každý, kdo jinému bere bez jeho svolení něco z jeho majetku. O krádežích hovoří i Desatero přikázání božích - Nepokradeš!

Měli bychom si na tomto zavrženíhodném skutku uvědomit to, že při krádežích se nemusí jednat vždy jen o materiální statky jako třeba o peníze, šperky a další, ale že se jindy může jednat o hodnoty ještě daleko cennější. K majetku každého z nás patří také jeho pověst, veřejná vážnost, jeho myšlenky a nápady, svébytnost a důvěra, kterou k němu jiní mají. Snad právě Desatero mělo již v minulosti lidi odvést od sebezničující síly sobectví, bezohlednosti, lži, zloby a nenávisti.

Ilona Jalovecká

Březen-měsíc knihy

Historie Měsíce knihy se začala psát v roce 1955, kdy se uskutečnil první ročník této kulturní akce.

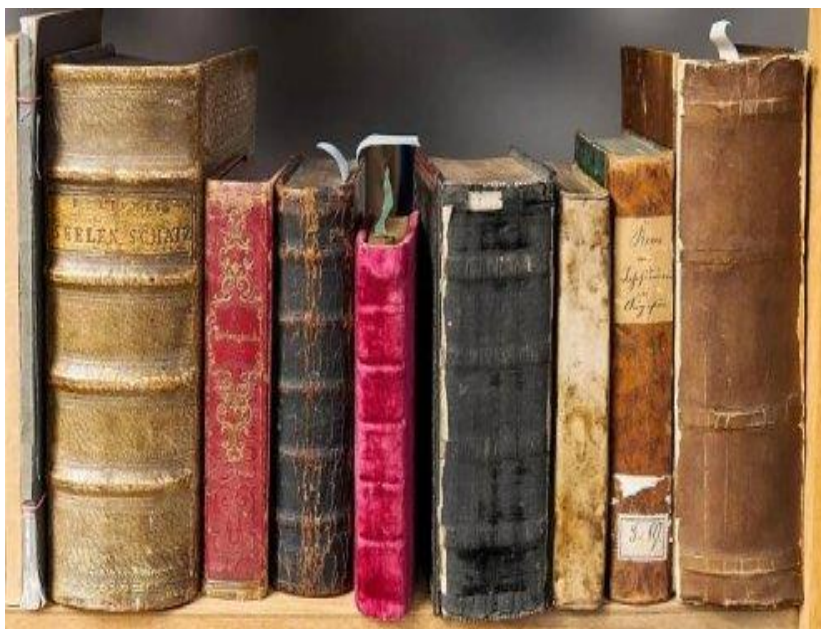
Všechny aktivity, které byly součástí Měsíc knihy, byly řízeny tehdejší komunistickou vládou a byly určeny pro veřejnost, mládež a dělníky, kteří se měli stát oporou tehdejšího socialistického zřízení.

Po roce 1989 se změnilo v našem státě téměř všechno, a změnil se tak i Měsíc knihy. Na jeho místo nastoupil např. Týden knihoven a se stále se rozvíjejícím postavením elektronických médií, která mají nyní své výsadní postavení, se březen přejmnoval na Měsíc knihy a internetu.

Zajímavá fakta o knize

Původ slova „knih“

Původ z latinského slova pro knihu „*liber*“, pochází od Římanů, kteří používali tenkou vrstvu „*liber*“, která se nachází mezi kůrou a dřevem stromu. Anglické slovo „*book*“ pochází z dánského slova pro knihy „*bog*“, což znamená bříza. První lidé v Dánsku psali právě na březovou kůru.

Největší kniha-Ke Tho Daw Phayar

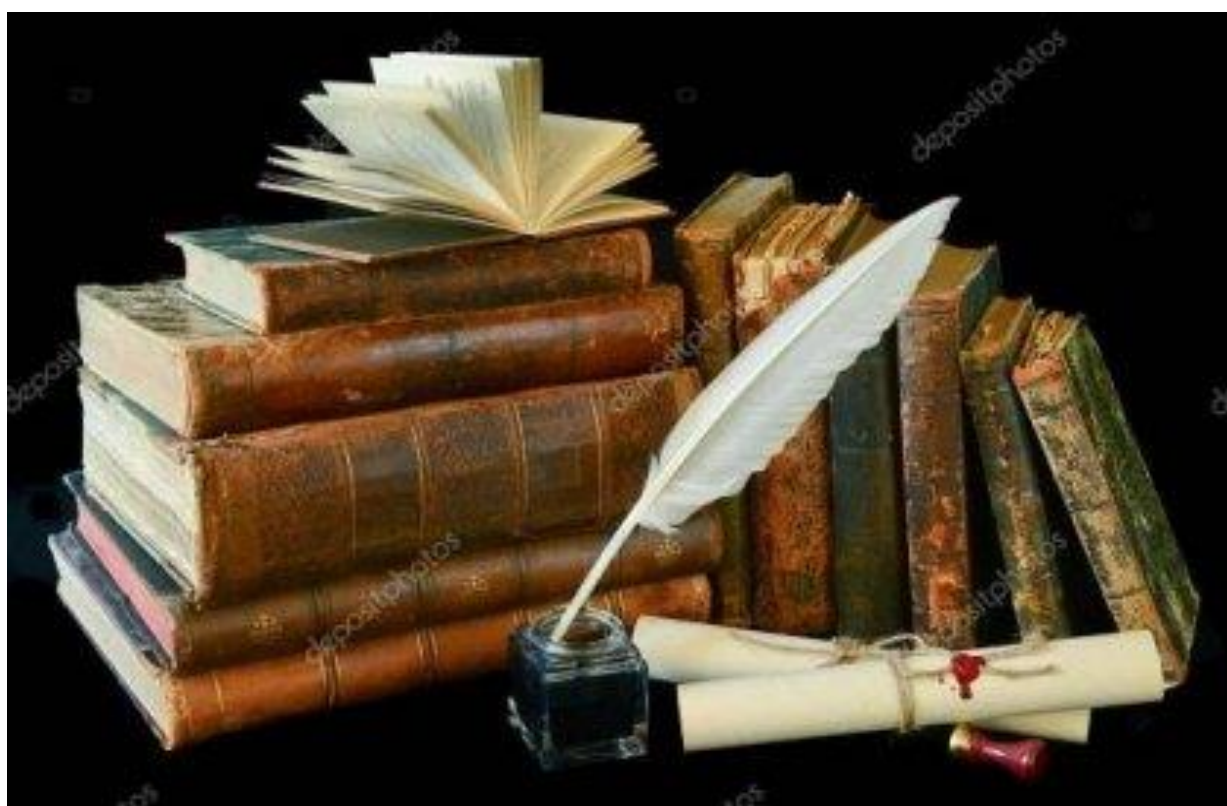
Kompletní buddhistická bible (nebo buddhistické bible) byla rytá do 729 bílých mramorových tablet a je považována Myanmar buddhisty za ortodoxní texty. Tabule jsou postaveny do čtverce, přičemž každý je chráněn malým chrámem.

Největší knihovna na světě

Knihovna kongresu, Washington DC, USA obsahuje 28 milionů knih a má 532 kilometrů regálů. Britská knihovna v Londýně je 2. největší s více než 18 miliony knih.

Největší knihkupectví

Barnes a Noble knihkupectví, New York City, USA. Má 2 071 km regálů a zabírá plochu 14,330 m².

Mezinárodní den žen

Slavení tohoto svátku si pamatují asi zejména vaši prarodiče. Dnes se tomuto svátku již nevěnuje taková pozornost. Faktem však je, že se Mezinárodní den žen (MDŽ) slaví v různých zemích světa, ale důvody oslav se různí.

Někdo chce v tento den vzdát hold všem ženám a vyjádřit jim svou úctu i lásku, některé země oslavují jejich úspěchy pracovní. Jsou ale stále i taková místa, kde se tento svátek bere jako den, kdy ženy vycházejí do ulic a bojují za svá práva.

Divíte se? Tak si pojd'me přiblížit historii....

Mezinárodní den žen byl původně dnem mezinárodního boje za ženská práva a roznoprávnost. Vše vlastně začalo stávkou newyorských švadlen v roce 1908. Ty se dožadovaly sociálních výhod a také toho, aby jim bylo uděleno volební právo. V den stávky se sešlo celkem 15 000 žen, kdy každá z nich nesla v ruce květinu, a všechny pak společně pochodovaly po Manhattanu.

Toto jejich počínání inspirovalo tisíce dalších žen na celém světě.

Posléze byl 8. březen vyhlášen mezinárodním svátkem na počest všech žen jako oslava toho, že se statečně a hrdě dokázaly postavit proti nespravedlivému zacházení. Zajímavostí je, že pevné datum, tedy 8. března, bylo stanoveno až po 1. světové válce.

Duben - APRÍL!!!

Už od 16. století je apríl spojovaný s různými žertíky.

Jak vlastně apríl vznikl, není přesně známo. Předpokládá se, že vznikl jako reakce na změnu ročního období ze smutné zimy na veselejší jaro.

Do Česka se apríl dostal ze zahraničí a velmi brzy zdomácněl.

První písemná zmínka v Česku apríl zmiňuje v roce 1690 a zápis pochází od Bartoloměje Chrystellia z Prahy. V dřívějších dobách se jako oběti žertíků stávali známí a příbuzní,

kterým se posílaly nápady na nákupy neexistujících věcí jako např. ohýbák na cihly, bublinka do vodováhy a podobně.

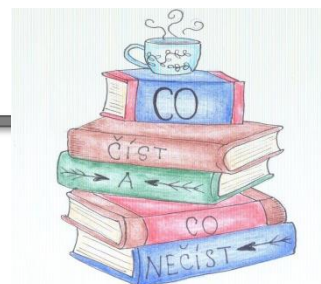
Dnes mají aprílové žertíky různé podoby. Musíme mít ale vždy na paměti, že svými žertíky nesmíme nikoho urazit či ohrozit na zdraví, nebo dokonce na životě.

Ve Francii se tento den (ale i zvolání při prozrazení žertu) nazývá *poisson d'avril* podle toho, že děti vystřihnou rybu (*poisson*) z papíru a připevní ji na záda někomu, kdo o výtvoru na svých zádech nemá tušení. Tradice „aprilování“ ve Francii vznikla již roku 1564 a oproti ČR je zde žertování bráno mnohem vážněji. Žertíky si mezi sebou provádějí hlavně rodinní příslušníci a kamarádi.

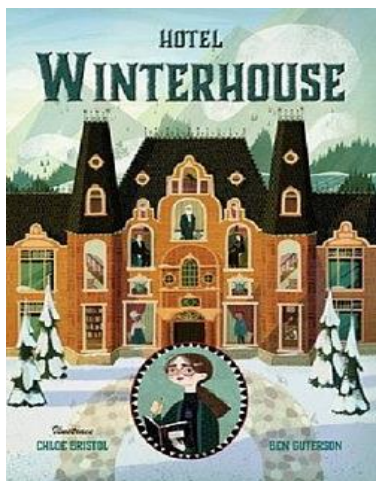
Ilona Jalovecká

Co číst...

Trilogie knihy hotel Winterhouse

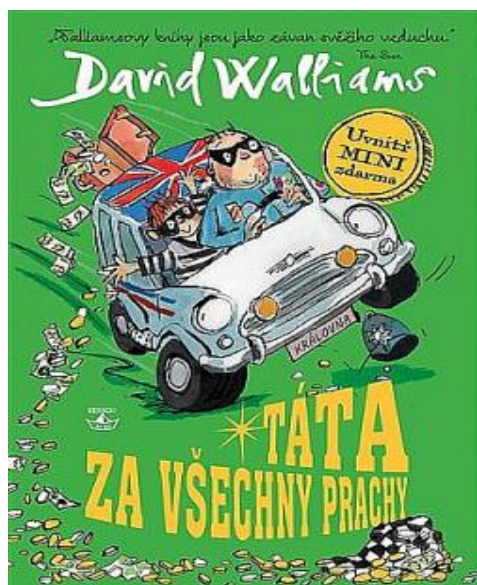
Byly vydány již tři díly knihy Hotel Winterhouse. Všechny tři díly jsou snad nejlepší knížky, které jsem kdy přečetla. Moc mě baví, že jsou takové záhadné a kouzelné. Mně se to moc líbí.

Jde o to, že Alžběta bydlí u své tety a strýce, protože jí rodiče zemřeli při autonehodě, když jí byly tři roky. Najednou jí přijde obálka, ve které jsou peníze a vstupenka na vlak, která ji doveze k hotelu Winterhouse. Vůbec neví, co to má znamenat, ale i tak jede. V tom okamžiku se jí zdá, že je lepší dostat se někam pryč od tety a strýce. Chce jinam, nebýt u nich. V novém prostředí poznává skvělé lidi a přátele, se kterými řeší 3 záhady. V obrovské zámecké

knihovně Elizabeth objeví magickou knihu, díky které si postupně uvědomuje, že je s hotelem nějak spojená. Ale další už vám nebudu prozrazovat, protože to si musíte přečíst.

Ema Lukášová, 6. A

David Walliams, Táta za všechny prachy

Tátové se vyskytují v nejrůznějších tvarech a velikostech. Jsou tlustí, hubení, vysokí i malí. Jsou mladí tátové a starší tátové, chytrí a hloupí. A samozřejmě jsou dobří tátové a špatní tátové.

Nic není jen černé, nebo bílé, život je barevný. Frankův otec Denis se živil jako automobilový závodník a byl vždy ten nejlepší. Byl králem závodní dráhy a vždy ho čekalo prvenství. Ošklivá havárie ale dokázala vše změnit. Z krále se najednou stala nula, Frank s tátou zůstali bez pomoci, bez peněz.

Živo se komplikuje, ale Frank se bude snažit svého tátou zachránit. Knížku doporučuji, přečetla jsem ji do 4 dnů, je velmi čtivá, zábavná a hezká.

Pavína Hájková, 6. A

Lene Kaaberbol, Zkouška ohněm

Knížka je příběhem obyčejné dvanáctileté dívky Kláry, které mamánika říká Myško, protože je velmi tichá a plachá.

Jednoho dne Kláru napadne obrovská černá kočka, která jí poškrábe obličej.

Ukáže se, že vládne přírodní magií a že mluví se zvířaty.

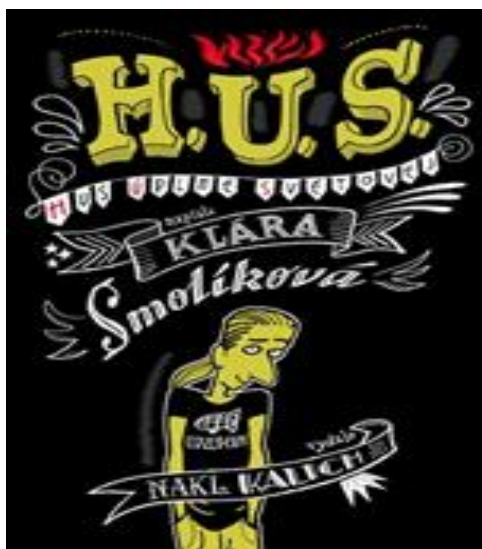
Kláru a její tetu Isy nečekají žádné lehké úkoly, vždyť se zlá čarodějnice Chiméra dokonce pokusí Kláru unést....

Dívka se tak bude muset začít spoléhat sama na sebe, bude muset začít sama sobě věřit. Podaří se jí to? To si sami přečtěte.

Příběh se mi moc líbil, doporučila bych ho každé dívce, co miluje dobrodružství. Už se moc těším na další díly.

Elizabeth Hroňková, 6. A

Klára Smolíková, H.U.S.

Hlavním hrdinou knížky je gymnazista Petr, který má ve své nové škole zpracovat referát o Husovi. Do daného tématu se mu vůbec nechce. Není ani nadšený ze svého bydliště v obci Hroby u Tábora, kam se s rodiči přestěhoval z Prahy.

„To je tedy výhra, bydlet v Hrobech a ještě dělat referát o Husovi ...“

Petr se dá ale do řeči se spolužačkou Magdou a dalšími lidmi, kteří o Husovi a jeho životě vědí zajímavé věci. Hlavnímu hrdinovi se tak otvírá dobrodružná cesta, historické postavy jakoby ožívají a Petr najednou Mistra Jana vnímá poněkud jinak. Už to není jen „nějaká“ historická postava, ale

stojí před ním člověk z masa a kostí, stejně jako jeho spolužáci.

Spolu s mladým studentem se i čtenáři dozvídají mnoho zajímavostí, které až dosud byly před nimi utajeny.

Knížka je velmi zajímavá, „čtivá“ a sled napínavých událostí výstižně dokreslují ilustrace Lukáše Fibricha. Pro čtenáře, kteří někteřím výrazům nerozumějí, nebo se chtějí dozvědět něco málo navíc, si mohou pročíst vysvětlivky, které umístil na závěr knihy odborný poradce Richard Vlasák.

Ilona Jalovecká

Věděli jste, že ...?

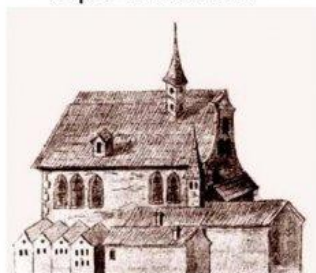

Střípky z historie

Březen

1. března 1955 - vyhlášena nejstarší chráněná krajinná oblast v České republice, Chráněná krajinná oblast Český ráj
3. března 1367 - velká povodeň v Praze
4. března 1940 - lanovka na Pustevny zahájila svůj pravidelný provoz, měla kapacitu přepravy 216 osob za hodinu
5. března 1560 - velký požár zničil skoro celou Litomyšl
5. března 1973 - byla vyhlášena Chráněná krajinná oblast Beskydy
8. března 1348 - Karel IV. založil Nové Město pražské
11. března 1422 - poprava sedmi pražských konšelů
14. března 1402 - Jan Hus jmenován správcem a kazatelem v nedávno vybudované Betlémské kapli v Praze
16. března 1939 - z Pražského hradu vyhlásil Hitler protektorát Čechy a Morava
19. března 1729 - Jan Nepomucký byl prohlášen za svatého
20. března 1991 - vyhlášen Národní park Šumava
23. března 1897 - ženám povoleno studium na Filozofické fakultě UK

Kaple Betlémská

Duben

- 4. dubna 1355 - Karel IV. v Římě korunován římským císařem
- 10. dubna 1881 - zahájen provoz první telefonní linky v Čechách
- 12. dubna 1012 - Oldřich z rodu Přemyslovců oslepil, sesadil a vyhnal knížete Jaromíra ze země, sám pak usedl na knížecí stolec
- 15. dubna 1949 - v Praze vzniklo Státní nakladatelství dětské knihy (SNDK), které o 20 let později změnilo název na Albatros
- 18. dubna 1920 - uskutečnily se první volby do Parlamentu České republiky
- 23. dubna 1420 - narodil se Jiří z Poděbrad, český král od roku 1458
- 24. dubna 1854 - svatba Alžběty Bavorské (Sisi) a Františka Josefa I.

- 28. dubna 1867 - české korunovační klenoty se vrátily z Vídně trvale do Prahy
- 30. dubna 1916 - v Českých zemích zaveden poprvé letní čas

Sobotecké branky, body, vteřiny

Vstávat a cvičit!!

Když dlouho píšete na počítači nebo do sešitu, je dobré si protáhnout nejen ruce, ale i celé tělo.

Při sezení u počítače mějte záda rovná jako prkno a sed'te vzpřímeně, často měňte polohu. Když sedíte třeba na židli 30 minut přirozeně, tak si pak sedněte do tureckého sedu.

Zároveň je důležité protahovat i předloktí, abychom ulevili rukám, které jsou od psaní ztuhlé.

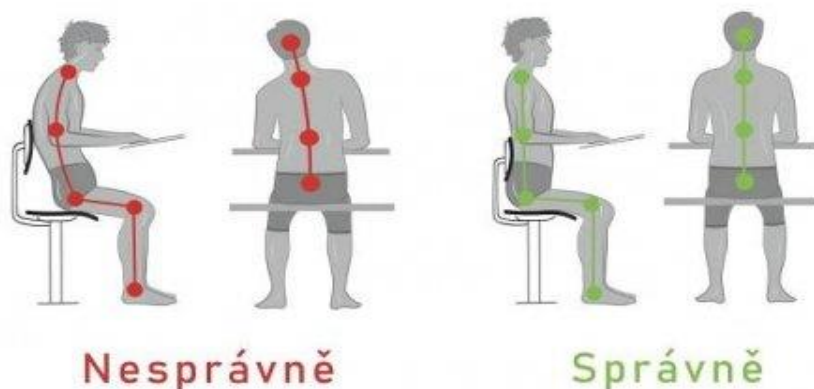
Protážení spodní strany předloktí

Natáhněte ruku hřbetem nahoru, propněte loket a ohněte zápěstí směrem nahoru tak, aby vaše prsty směřovaly vzhůru. Druhou rukou si pokuste dlaň ještě více ohnout, aby se svaly na ruku protáhly co možná nejvíce. Zápěstí nechte ve stejné pozici a potom otočte ruku tak, aby prsty směřovaly zase dolů. Loketní jamka by měla směřovat vzhůru. Ruku protáhněte alespoň na deset sekund. Nezapomeňte ruce prostřídát.

Protážení vrchní strany předloktí

Natáhněte ruku hřbetem nahoru, propněte loket a ohněte zápěstí směrem dolů tak, aby prsty směřovaly k zemi. Stejně jako v prvním cviku si pomocí druhé ruky zkuste dlaň ještě více ohnout. Svaly se tak protáhnou více. Zápěstí nechte ve stejné pozici a otočte ruku tak, aby prsty směřovaly nahoru. Pokud budete cvik dělat správně, měla by loketní jamka směřovat vzhůru, a vy byste si tak měli vidět do dlaně. Cvik nezapomeňte udělat na obou rukách.

Tomáš Zíta, 5. A

Vyrábím, vyrábíš, vyrábíme

Kuchařský recept na závitky (vietnamská specialita)

Příprava: 1 mrkev, 1 cibule +jarní cibule, 10 hub shitake, 3 kusy Jidášova ucha, rýžové papíry, půl kedlubny, 3 slepičí vejce, skleněné nudle, 700 g vepřového bůčku bez kůže (kdo chce, tak může přidat krevety).

Dejte do horké vody houby. Skleněné nudle dejte také do horké vody, ale do jiné nádoby. Vše nejmiň na 30 minut. Potom musíte všechno očistit (kromě rýžového papíru a vajec) a suroviny nakrájete na malé kousky (i houby...) a

smíchejte dohromady. Přidejte trošku soli a pepře, opět promíchejte. Přidejte vejce a zase zamíchejte. Navlhčete rýžový papír vodou (nebo klidně pivem). Dejte na papír lžičku toho, co jste míchali, a srolujte. Potom je smažte.

A už máte lahůdné závitky. Dobrou chuť!

Alex Vu, 5. A

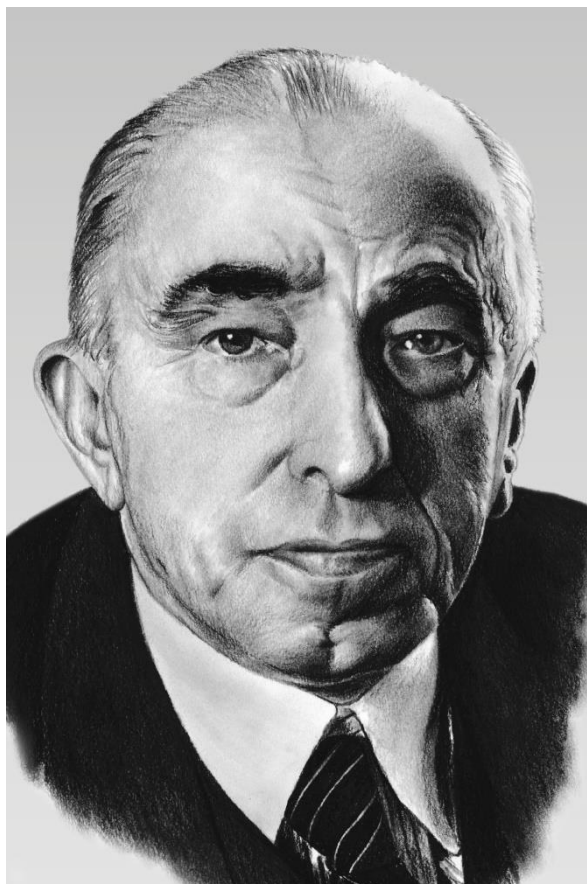
Kdo si hraje, nezlobí

Kvíz pro devátáky

1. ----- (5. písmeno abecedy)
2. ----- (1. písmeno abecedy)
3. ----- (4. písmeno abecedy)
4. ----- (6. písmeno abecedy)
5. ----- (2. písmeno abecedy)
6. ----- (5. písmeno abecedy)
7. ----- (1. písmeno abecedy)
8. ----- (2. písmeno abecedy)

TAJENKA: protektorátní prezident, československý právník a politik

Otázky

1. Prezident USA v letech 1933 - 1945
Delano	Franklin
2. 1. československý prezident
.....	Tomáš Garrigue
3. Zakladatel gestapa, ministr letectví v letech 1933 - 1945
.....	Hermann
4. Italský vůdce fašismu
.....	Benito
5. Uzavřené židovské město
.....	
6. 1. předseda Československé vlády
.....	Karel
7. Britský premiér v letech 1937 - 1940
.....	Neville
8. Zkratka britského vojenského letectva
.....	Royal Air Force

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI

9. Roosevelt
10. Masaryk
11. Goring
12. Mussolini
13. Ghetto
14. Kramář
15. Chamberlain (ch se píše dohromady)
16. RAF

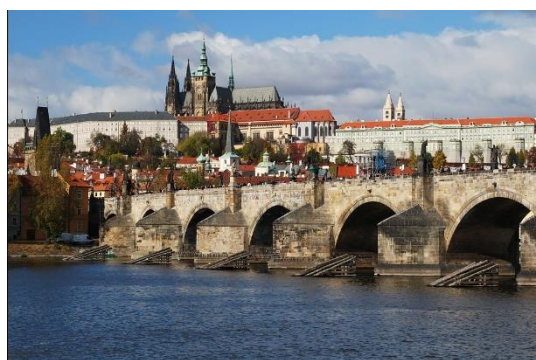

TAJENKA: Emil Hácha

Havlíková Lucie, 9. A

Test Česko

1. Kdo je nazýván „Otcem vlasti“?
 - a) T. G. Masaryk
 - b) Karel IV.
 - c) praotec Čech
2. Do jaké skupiny jazyků patří čeština?
 - a) slovanská jazyky
 - b) slovenské jazyky
 - c) germánské jazyky
3. V jakém roce vznikla Československá republika?
 - a) 1902
 - b) 1819
 - c) 1918
4. Kdo nechal postavit Karlův most?
 - a) Karel Gott
 - b) Karel Havlíček Borovský
 - c) Karel IV.
5. Který rod vládl nejdéle území Česka?
 - a) Habsburkové
 - b) Jagellonci
 - c) Stuartovci
6. Kolik prezidentů měla Česká republika?
 - a) 11
 - b) 3
 - c) 8
7. Kdo okupoval Československo v letech 1939 - 1945?
 - a) Velká Británie
 - b) SSSR
 - c) Německo

8. V jakém měsíci proběhla sametová revoluce?

- a) v květnu
- b) v listopadu
- c) v lednu

9. Která kronika o českých dějinách je nejstarší?

- a) Kosmova kronika
- b) Dalimilova kronika
- c) Hájkova kronika

10. Ve kterém století žila Marie Terezie?

- a) v 15. století
- b) v 11. století
- c) v 18. století

Štěpán Folprecht, 9. A

